

Posudek vedoucího na bakalářskou práci

Stanislava Kuníka

Kování pochvy římského meče v období principátu

Honosné římské zbraně jsou v mnohém předlohou dnešní imaginace pohádkových statečných a spravedlivých hrdinů, tak vybrané téma je jistě aktuální i když omezené. Ozdoba na pochvě meče byla vždy výjimečnou záležitostí a spíše psychologickou předností než ochranou, způsobem reprezentace vlastníka meče, jehož pochva byla nošena viditelně, šlo nepochybně o ideologickou záležitost a nezřídka o dar za výjimečný čin.

První kapitola se zabývá typy římských mečů, napřed gladii typu Mohuč a typu Pompeje, pak mladším typem Spatha, signaturami na pochvách, vyobrazením pochev na monumentech, kontexty uvedených pochev in corpore a nálezovými okolnostmi.

V další kapitole je diskutováno zdobné kování pochvy typu Mohuč podle námětů. Tzv. Tiberiův meč v Britském muzeu přináší ikonograficky obzvláště bohatý soubor. Jindy šlo o císařské portréty a o augustovskou propagandu, zobrazeny jsou i významné ženské postavy iulsko-klaudivské dynastie. Jeden meč z Vindonissy nese patrně oslavu vítězství Říma nad Sacrovirovým keltským povstáním

Následující kapitola je věnována mýtickým námětům. K nejpřednějším patří Mars, Bakchus, gryfové, Sfinx; doložena je také Kapitolská vlčice, spor Athény s Poseidonem, Viktorie věnčící Romu a spartský bojovník Othryades, který jako jediný z tří set mužů zůstal naživu po válce s Argem a raději sám spáchal sebevraždu, aby následoval své padlé druhy.

Pochvy typu Pompeje jsou námětově chudší, nejčastějšími náměty jsou Mars a Viktoria.

Užitečná tabulka shrnuje frekvenci námětů, v bibliografii autor vystačil se sedmi publikacemi (!); valná část odkazů se odvolává na jeden Künzlův článek, který je mnohdy ve zkrácené formě parafrázován. Podobně je odtud převzata většina obrazových příloh i ona tabulka. Samostatného v práci zřejmě není mnoho.

Instruktivně jsou reprodukovány kresby a fotografie pochev zbraní, se správným odkazem na předlohy, i několik fotografií, skoro vesměs podle Künzlova článku.. Téměř jsem nenašel překlepy; je patrné, že předložené práci byla věnována péče po formální a technické stránce.

Z uvedených důvodů navrhuji přece jen nechat postoupit práci k obhajobě. Pokud to projde, vzhledem k nedostatečnosti by zasloužila nejvýše hodnocení jako dobrá.

V Praze dne 27. 8. 2013

prof. Jan Bouzek, DrSc.